

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی کارکرد حروف در تولید گونه های شعری جدید در ادب عربی و فارسی

محل انتشار:

دوفصلنامه ادبیات تطبیقی، دوره 11، شماره 21 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

علی قهرمانی - دانشیار گروه زبان و ادبیات عرب، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران

سمیه حیدری - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرب، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران

معصومه قهرمانپور - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرب، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

برجستگی نقش حروف در بازی های شعری، فنون ادبی و صنایع بدیعی به گونه چشمگیری در ادبیات عربی به چشم می خورد. کاربرد حروف با آرایش خاص، منجر به تولید گونه های شعری جدید گشته است؛ از طرف دیگر، ارتباط میان ادب فارسی و عربی و تاثیرپذیری شاعران فارسی زبان از فنون و صناعات شعر عربی، پدیده ای انکارناپذیر است. در پژوهش حاضر با تکیه بر روش توصیفی/ تطبیقی، پنج گونه شعری مهم ماده تاریخ سرایی، محبوبک الطرفین، قصیده معجمه و مهمله، شعر هندسی و تطریز که با بهره گیری از ترفندهای خاص به کارگیری حروف، در عهد مملوکی و عثمانی ادبیات عرب، تولید یا رونق یافته اند و نیز گستره و کیفیت وامستانی ادیبان فارسی زبان در این زمینه، مورد واکاوی قرار گرفت. برآیند حاصل از این جستار، حاکی از آن است که بعضی از گونه های مورد بررسی با تاثیر از زبان عربی در زبان فارسی هم رواج یافته ولی برخی دیگر با تکیه بر پتانسیل های زبان عربی، به ادبیات این زبان اختصاص دارد و به ادب فارسی راه نیافته یا حروف در تولید آنها کارکرد خود را از دست داده اند.

کلمات کلیدی:

ادبیات فارسی، ادبیات عربی، حروف، گونه شعری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1010147>

